

24.6.2025

Kunta- ja alueosasto

Kunnanhallituksille

PÄÄTÖS KUNNAN PERUSPALVELUJEN VALTIONOSUUDEN MUUTOKSESTA VUODELLE 2025

Käyttämättömän määrärahan palautus valtion talousarvion momentilta 28.90.31 (Kuntien yhdistymisen taloudellinen tuki)

Valtion vuoden 2025 toisen lisätalousarvion mukaan kunnan peruspalveluiden valtionosuuteen lisätään 5 500 000 euroa liittyen momentilla 28.90.31 (Kuntien yhdistymisen taloudellinen tuki) vuonna 2025 käyttämättä jääneiden kuntarakennelain (1698/2009) kuntarakennelain 41 §:n mukaisten kuntien harkinnanvaraisten yhdistymisavustusten ja 44 §:n mukaisten valtionosuusmenetyksen korvausten palautukseen.

Kuntarakennelain 41 §:n mukaan kuntien yhdistyessä syntyvälle uudelle kunnalle voidaan valtion talousarvion rajoissa maksaa harkinnanvaraista yhdistymisavustusta. Valtioneuvosto päättää harkinnanvaraisen yhdistymisavustuksen myöntämisestä kuntajaon muuttamista koskevan päätöksen yhteydessä. Kuntarakennelain 59 §:n mukaan lain 41 §:ssä tarkoitettujen yhdistymisavustusten yhteismäärää vastaava euromäärä vähennetään kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (618/2021) mukaisesta valtionosuudesta. Valtionosuuden vähennys on kaikissa kunnissa asukasta kohden yhtä suuri. Jos yhdistymisavustukseen varattua euromäärää ei kokonaisuudessaan käytetä varainhoitovuoden aikana, jäljelle jäänyt osa palautetaan kunnille asukasta kohden yhtä suurena osuutena viimeistään varainhoitovuotta seuraavan vuoden aikana.

Valtion vuoden 2025 talousarviossa momentille 28.90.31 (Kuntien yhdistymisen taloudellinen tuki) oli varattu 5 500 000 euroa kuntarakennelain 56 a §:n mukaisiin vaikeassa taloudellisessa asemassa olevien kuntien yhdistymisavustuksiin. Lisäksi momentille oli varattu 5 500 000 euroa kuntarakennelain 41 §:n mukaisiin kuntien harkinnanvaraisiin yhdistymisavustuksiin ja 44 §:n mukaisiin valtionosuusmenetyksen kompensatioihin.

Valtioneuvosto päätti 6.6.2024 Pertunmaan kunnan ja Mäntyharjun kunnan yhdistymisestä (VM/2024/86). Samassa yhteydessä valtioneuvosto päätti

myöntää uudelle Mäntyharjun kunnalle kuntarakennelain 56 a §:n perusteella harkinnanvaraista yhdistymisavustusta yhteensä 5 500 000 euroa.

Valtiovarainministeriön 29.1.2025 tekemän päätöksen mukaan myönnetty yhdistymisavustus maksetaan Mäntyharjun kunnalle yhtenä eränä vuonna 2025. Pertunmaan kunnan ja Mäntyharjun kunnan yhdistyminen ei vähennä uuden Mäntyharjun kunnan valtionosuuksia verrattuna yhdistyvien kuntien yhteenlaskettuihin valtionosuuksiin, joten Mäntyharjun kunnalle ei makseta valtionosuuksien vähenemisen korvausta kuntarakennelain 44 §:n perusteella.

Koska momentilta 28.90.31 ei makseta vuoden 2025 aikana kuin edellä mainittu kuntarakennelain 56 a §:n mukainen 5 500 000 euron avustus, jää momentilla käyttämättä kuntarakennelain 41 §:n mukaisiin avustuksiin ja 44 §:n mukaisiin korvauksiin varattu 5 500 000 euroa.

Kuntien digitalisaation kannustinjärjestelmään osoitettujen määrärahojen osittainen palautus kunnan peruspalvelujen valtionosuusmomentille

Valtion talousarviossa on ollut vuosina 2019–2023 varattuna määräraha kuntien digitalisaation kannustinjärjestelmiin (mom. 28.90.32, valtionavustus kuntien kannustinjärjestelmiin, siirtomääräraha 3 v.). Määräraha on ollut siirtoa kuntien peruspalvelujen valtionosuudesta (mom. 28.90.30). Siirretyn määrärahan taso on vaihdellut vuosittain.

Määrärahaa on saanut käyttää valtionavustusten maksamiseen kunnille ja kuntayhtymille digitalisaatiota edistäviin hankkeisiin. Hankkeet, joille avustusta on myönnetty, on valittu vuosina 2019–2022 toteutettujen valtionavustushakujen perusteella. Hankkeet ovat nyt päättyneet ja avustusten viimeiset maksatukset on tehty tammikuussa 2025.

Valtion talousarvion vuoden 2023 momentille 28.90.32 oli osoitettu 3,5 miljoonan euron määräraha. Määräraha oli vuoden 2021 momentilta uudelleen budjetoitua määrärahaa. Tästä määrärahasta jäi lopulta käyttämättä 3,263 miljoonaa euroa. Hankkeille myönnettyjä avustuksia jäi käyttämättä osan hankkeista toteututtua suunniteltua pienempänä.

Määrärahoista on aiemmin vuoden 2023 talousarviossa palautettu kuntien peruspalvelujen valtionosuuksiin 8 miljoonaa euroa, mikä oli pääosin hankkeisiin myöntämättä jäänyttä määrärahaa. Osa eri vuosien määrärahoista jäi myöntämättä, koska hakuasiakirjoissa määritellyt valintakriteerit yhdenmukaisesti soveltaen määrärahoja ei voitu täysimääräisesti myöntää.

Digikannustinhankkeisiin käyttämättä jäävä määräraha 3,263 miljoonaa euroa momentilta 28.90.32 palautetaan kuntien valtionosuusmomentille.

Toimivalta:

Valtion vuoden 2025 II lisätalousarvio.

Päätös:

Valtiovarainministeriö on tänään päättänyt lisätä kunnille myönnettävää kunnan peruspalvelujen valtionosuutta 1,58 euroa asukasta kohden vuodelle 2025 valtion vuoden 2025 II lisätalousarvioon perustuen. Lisäys huomioidaan valtionosuuden lisäyksissä ja vähennyksissä. Päätöksen vaikutus kunnalle myönnettyyn kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen ilmenee kunnalle tämän päätöksen liitteestä 1.

Muutos huomioidaan kunnan peruspalvelujen valtionosuuksien vuoden 2025 elokuun maksuerässä. Yhteenveto kunnan peruspalvelujen valtionosuuksien muutoksesta on liitteenä 1. Muutoksella päivitetty valtionosuuslaskelma vuodelle 2025 julkaistaan valtiovarainministeriön verkkosivuilla osoitteessa:

<https://vm.fi/valtionosuuslaskelmia>

Helsingissä 24. kesäkuuta 2025

Kunta- ja alueministeri

Anna-Kaisa Ikonen

Erityisasiantuntija

Lauri Piirainen

Oikaisuvaatimusosoitus

Jos kunta on tyytymätön valtiovarainministeriön kunnan peruspalvelujen valtionosuuden myöntämistä tai veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvausta koskevaan päätökseen, sillä on kunnan peruspalvelujen valtionosuuslain 51 §:n nojalla oikeus kolmen kuukauden kuluessa päätöksestä tiedon saatuaan tehdä kirjallinen oikaisuvaatimus valtiovarainministeriölle. Oikaisuvaatimusohjeet ovat tämän päätöksen liitteenä 2.

Liitteet

Maksuerittely (Liite 1)
Oikaisuvaatimusohjeet (Liite 2)

Tiedoksi

Valtiovarainministeriö/Kehittämisen- ja hallintotoiminto

Opetus- ja kulttuuriministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö
Opetushallitus
Suomen Kuntaliitto